

Učebné osnovy–NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Názov predmetu	Náboženská výchova				
Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty				
Stupeň vzdelania	ISCED 2				
Dátum poslednej zmeny	5. 9. 2016				
UO vypracovala	Mgr. Eva Erseková				
Časová dotácia podľa i-ŠVP					
Ročník	piaty	šiesty	siedmy	ôsmy	deviaty
Časový rozsah výučby / týž.		1			
Časový rozsah výučby / roč.		33			

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom i-ŠVP pre príslušný predmet.

<http://www.minedu.sk/data/att/7537.pdf>

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovacie predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovacie predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovacie predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň nadväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Ciele vyučovacieho predmetu

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- ❖ formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania
- ❖ konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet

Kompetencie rozvíjané vyučovaním náboženskej výchovy

- ✚ Kompetencie komunikačné
- ✚ Kompetencie existenciálne
- ✚ Kompetencie kultúrne
- ✚ Kompetencia občianske
- ✚ Kompetencie sociálne
- ✚ Kompetencie interpersonálne

Komunikačné kompetencie

- reaguje na preč. texty a používa ich na rôzne ciele
- dokáže viesť koordinovaný dialóg so spolužiakmi
- podporuje osvojovanie základných pravidiel verejnej komunikácie a dialógu
- vie obhájiť svoj názor slušným spôsobom
- prehľbuje vzťah medzi verbálnou a neverbálnou zložkou komunikácie
- je zameraný na dopady verbálnych aj neverbálnych prejavov a je pripravený niesť zodpovednosť
- rozvíja efektívne stratégie komunikácie
- vie používať komunikáciu v rôznych situáciách – vie sa ospravedlniť

- vie vyjadriť vlastnú vinu
- zaoberá sa vnímaním hovoreného i písomného prejavu
- pozoruje kultúru napísaného slova v iných vierovyznaniach
- adekvátne komunikuje v rôznych situáciách

Existenciálne kompetencie

- vysvetlí kresťanský pohľad na povolanie a zamestnanie človeka
- chápe slobodu ako vnútorný stav, ktorý je vlastný každému človeku
- na základe poznania vníma, aké dôležité sú rozhodnutia pre vlastný život
- je pripravený zamerať sa na pozitívne hodnoty
- je disponovaný na správne zaobchádzanie s vinou a odpustením
- vie sa konfrontovať s vlastnou vinou a je otvorený pre kresťanský pohľad na vinu a odpustenie
- vie reflektovať životné situácie v kontexte hodnôt kresťanskej etiky
- má základný náhľad na riešenie existenciálnych otázok svetových náboženstiev
- je otvorený pre celoživotné hľadanie pravdy
- zaujíma postoj k svojej kresťanskej identite
- je otvorený pre pozitívne myslenie
- vníma aplikáciu blahoslavenstiev v konkrétnych životných situáciách

Občianske kompetencie

- je pripravený niesť zodpovednosť
- odmieta závislosť ako individuálny, ale aj spoločenský defekt
- vie rozlíšiť rôzne spôsoby slobody, prikláňa sa k chápaniu slobody ako nezávislosti, ktorá je obmedzená právami druhého človeka
- je pripravený vnímať životné situácie vyžadujúce zodpovedné rozhodnutie vzhľadom na seba, druhých ľudí a svet
- pozitívne oceňuje rozhodnutie pre mravne dobrý čin., rešpektuje rozhodnutie druhého človeka v závislosti od svedomia
- vie rešpektovať svedomie druhých ľudí, neodsudzuje
- je otvorený pre náboženskú toleranciu v demokratickej spoločnosti
- rešpektuje zvláštnosti iných náboženstiev
- je zainteresovaný v dianí v spoločnosti, je otvorený pre možnosť angažovať sa v ňom
- si uvedomuje potrebu žiť vo vzťahoch a podieľať sa na vzájomnej spolupráci
- akceptuje úlohu autority v spoločnosti

Sociálne a interpersonálne kompetencie

- získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
- uvedomuje si mravné rozmery rôznych spôsobov ľudského správania
- chápe Desatoro ako spoločnosťou overenú a Bohom garantovanú normu slobody.
- oceňuje pravé hodnoty, je schopný transformovať možné dopady svojich rozhodnutí
- získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
- vie rozoznať na model. situáciách žiaduce i nežiaduce konanie v spoločnosti
- prehľbuje a rozširuje špecifické aplikácie jazyka o sociálne zručnosti
- disponuje základnými sociálnymi postojmi
- uvedomuje si mravné rozmery ľudského správania a ich dopad na život jednotlivca a spoločnosti
- vníma potrebu angažovanosti jednotlivca na odstránení predsudkov voči iným náboženstvám
- vníma princíp sociálneho zmieru a solidarity
- sa orientuje v pluralitnej spoločnosti
- využíva interkultúrne kontakty na vzájomné obohatenie seba i druhých
- rozvíja individuálne a sociálne schopnosti

Obsahový a výkonový štandard

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 6. ročník					
Temat. okruh	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počty hodín	Prier. témy
Pravidlá ako hodnota	Pevný ako kameň	Potreba pravdy. Biblický príbeh: Jakub a Ezau. Pravda v etike. (Médiá) 8. Božie prikázanie.	Žiak vie na konkrétnej modelovej situácii rozlíšiť pravdu a klamstvo. Vysvetliť potrebu pravdy v živote človeka a v medziľudských vzťahoch. Pomenuje zásady pravdy. Rozlišuje manipuláciu s pravdou. Vie posúdiť hodnotu pravdy	6	MUV
	Pravda či klamstvo?				
	Síla slova				
	Hovorí sa, že...				
Hľadanie pravdy o svete	Človek sa pýta prečo?	Cesta hľadania pravdy v dávnej minulosti. Mýtický obraz sveta. Evolučná teória. Biblický obraz stvorenia sveta.	Žiak vie opísať pravdivosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení sveta. Dokáže porovnať biblický príbeh o stvorení sveta s vedeckým pohľadom a so starovekými mýtmi o vzniku sveta. Vie zostaviť vlastný žalm – báseň na oslavu stvorenia rečou dnešného človeka.	7	OZO TBZ
	Svet očami básnika				
	Na počiatku				
	Oslava Tvorcu				
	Ekologické problémy – zelený projekt				
Hľadanie pravdy o sebe	Človek – najmilší	Pôvod človeka. Biblický obraz stvorenia človeka. Pád človeka. Hranice človeka – svedomie.	Žiak vie vysvetliť hodnotu človeka v stvorení na Boží obraz. Vníma svoje vlastné hranice. Vie prejavovať navonok úctu k človeku. Dokáže zdôvodniť existenciu zákona vo svedomí. Na modelových situáciách vie rozlíšiť medzi pocitom viny a vedomím viny.	6	OSR
	Boží zámer				
	Boh ako hrnčiar				
	Mám hodnotu				
	Človek v raji a jeho pád				
To nie ja, to on...!					
Ohlasovanie pravdy	Slová ako obrazy	Prorok Ezechiel. Ježiš – učiteľ pravdy. Apoštoli – hlásatelia pravdy. Princípy pravdy.	Žiak vie vysvetliť význam ohlasovania pravdy. Vie jednoducho opísať život sv. Petra a sv. Štefana. Dokáže vysvetliť Ježišov výrok: „Vaše áno nech je áno, a vaše nie nech je nie.“ Porovnáva svoj život s predloženými vzormi – ohlasovateľmi pravdy.	7	MDV
	Zhltni slovo - Ezechiel				
	Ježiš učí v podobenstvách				
	Vaše áno, nech je áno				
Konať v pravde	Zlaté pravidlo	Zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky. (Zlaté pravidlo) Ježišov príkaz lásky. Skutki lásky. Sociálny hriech. Riešenie problémovej úlohy.	Žiak vie diskutovať o význame „zlatého pravidla“. Vie vysvetliť Ježišov príkaz o láske. Na modelovej situácii demonštruje skutky lásky. Dokáže posúdiť hodnotu pravdy. Definuje sociálny hriech. Vie vymenovať 3 skutky, ktorými koná podľa pravdy.	7	OSR MUV TBZ
	Zákon lásky				
	Skutki lásky				
	Zodpovednosť za iných Projekt pomoci iným				

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu schopností a spôsobilostí žiakov a vedie ich k:

- sebaúcte, k autonómnej citeniu a mysleniu,
- hodnoteniu, zaujímaniu stanovísk, rozlišovaniu dobra od zla,
- spoznávaniu efektívnej komunikácie, dôvodov a prvkov prosociálneho správania primeraného veku,
- spoznávaniu zásad dobrých medziľudských vzťahov,
- zvnútorňovaniu prosociálnych hodnôt, postojov a sociálnych noriem,
- rozvíjaniu sociálnych zručností,
- formovaniu spoločenstva žiakov,
- rozvíjaniu a reflexii v otázkach Boha, významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem pre konanie človeka a dávaniu odpovede na základe zjavenia a viery cirkvi,
- oboznamovaniu so skutočnosťou viery a s poslanstvom, na ktorom sa viera zakladá a napomáhaní prostredníctvom uvažovania rozumom zdôvodniť vieru,
- prijímaniu osobných rozhodnutí vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám,

- k svetonázorom a ideológiám a podpore pochopenia a tolerance voči rozhodnutiam druhých,
- motivácii k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

Metódy

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém)
- aktivizujúce metódy (situačná metóda)
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor)
- problémové metódy (projektová metóda)
- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania pomocou úloh na pracovných listoch)

Formy

- praktické aktivity
- samostatná práca žiakov
- práca žiakov vo dvojiciach
- skupinová práca
- samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky

Učebné zdroje

Metodická príručka katolíckeho náboženstva **pre šiesty ročník** základných škôl „Poznávanie pravdy“ a pracov. listy.

Biblia, Sväté Písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi,
Náboženská literatúra, DVD, CD, internet

Hodnotenie žiaka

Predmet je klasifikovaný. V známke je zahrnutý výkon, ktorý žiak podal, dosiahnutá úroveň, prevedenie, snaha o zlepšovanie sa, aktivita, originalita, tvorivosť, hodnotenie jednej práce za polrok (referát, projekt).